

KoreaKontoret 10 – dansk manga

Vi har her foran os som en tegning og kan jeg, som allerførst bede dig om at beskrive, hvad det er, vi ser på her?

Ja! Det er en mand i en gul jakke med en smøg. Og så er hans skygge ligesom løbet lang og blevet til den her kvinde, der står og kigger på ham. Og settingen den er sådan lidt et snusket koreansk kvarter. For mig er det et meget simpelt billede, men det er et billede på et noget indre.

Med i KoreaKontoret i dag har jeg Thit Ringbøl Bitsch. Velkommen til.

Jo tak.

Nu skal du med ind i en verden af musik, film, spil og tegneserier, som ikke lige ligner det, du er vant til fra Marvel og Hollywood. Her dyrker Martin Petersen og hans venner asiatisk populærkultur, vilde universer fra Kina, Japan og Korea. Og selv om det måske lyder fremmed, kan du godt finde kostumer og 3D-briller frem, for lige om lidt bliver du også fanget ind. Martin Petersen er forsker med et kontor på Nationalmuseet. Som studerende blev han tvunget til noribang mindst 100 gangen, og siden dengang har han brugt det meste af sin tid på at studere de helt kulørte fænomener fra det fjerne Østen. Og nå ja, noribang er koreansk karaoke. Men det skal han nok fortælle dig mere for. I denne programserie inviterer Martin dig med inden for i KoreaKontoret.

Manga. Manhwa. Manhua. Det er tegneserier det hele. Manga er japansk for tegneserier. Manhwa er det koreanske udtryk, og manhua for kinesisk tegneserie. Kulturen i Japan er kæmpestor. Hvis vi eksempelvis bare tager de fem bedst sælgende titler igennem tiden. Titler der i øvrigt alle har solgt mere end 200 millioner bind. One Piece, Dragon Ball, Golgo 13, Naruto, Detective Conan. Ja, så gætter jeg på, at rigtig mange vil genkende i hvert fald tre af titlerne. Hvis ikke som manga så som anime, altså animation, det japanske begreb for animation, som legetøj eller hvem ved - alle mulige andre produkter som karaktererne og universet har knopskudt over i og er blevet til. Og nu vi er ved anime, animation, så tror altså også at titler som Chihiro og heksene, Min nabo Totoro og Ponyo på klippen ved havet er film, alle i øvrigt fra den store skaber Miyazakis Studio Ghibli ved ringeklokke. Sydkoreansk tegneserie kultur er nok en hel

del mere snævert kendt herhjemme, tænker jeg, men man kan også se på det lidt på en anden måde. Man kan jo for eksempel tage en med et helt aktuelt eksempel; Netflix ret vilde historiske zombieserie "Kingdom" som et eksempel på en af de mange sydkoreanske tegneserier, der er kreativt startpunkt og energifelt for et hav af koreanske film og tvserier, som flere og flere ser, som bryder igennem med flere og flere steder, som rigtig mange af os ser.

Og udover det, så er Sydkorea også en slags foregangsland, har været det, for at rykke tegneserier fra noget man sidder og læser i et album eller på et billigt papir og nogengange smider ud bagefter i Japan, til at rykke tegneseriemediet i den grad over på nettet. Og det er noget, man kan støde på i alle mulige sammenhænge. De bliver kaldt for webcomics med sådan et bredt begreb. De største sydkoreanske tegneserieportaler som for eksempel Daum og Naver, de har for længst fået både koreansk sprogede og engelsksprogede sites. Og hvis man tager et kig på en app, der hedder Webtoon, som er lavet af en af disse, nemlig Naver, så vil man både kunne finde koreanske tegneserier oversat til engelsk - ikke-koreanske tegneserier så at sige - men også interessant nok er der lavet rum til amatørtegneserieskabere, til de kan boltre sig i det her univers. Så på den måde er den sydkoreanske tegneserieinnovation også med til at ændre på måden, vi allesammen læser og møder tegneserier på.

Men hvordan med inspiration og den kreative videredækning på de her manga, manhwa og manhua, som er lidt det, vi kommer til at tale om i dag? Ja, altså i to episoder af KoreaKontoret, der handler om kinesisk popkultur, der vil I kunne høre lidt om tegneserier i Kina. Og så er der også to episoder af KoreaKontoret med fokus på cosplay. Og der vil komme til at være et væld af eksempler på inspiration fra manga og anime fra Japan i danske cosplay jeres liv. Men i denne her episode her, der taler jeg med Thit, som vi hurtigt i indledningen beskrive en tegning, der i øvrigt er hendes egen. Der taler jeg med med Thit om, hvordan østasiatisk tegneserie-popkultur i det hele taget inspirerer hende. Og med hende også den kommende generation af danske tegneseriekunstnere. Thit er nemlig studerende på Grafisk Storytelling-linjen i the animation workshop, der ligger i Viborg, som er jeg kan roligt kalde for et kraftcenter for dansk tegneserier og animation, og så videre?

Jo.

Det synes jeg godt man kan sige. Og i de næste tyve minutters tid skal vi tale om, hvordan mad Thit selv bliver inspireret af Østasien. Det kan være på alle mulige måder. Og hvordan du ser på et par østasiatiske tegneserier, men er også lidt om animation workshop og hvordan du og dine medstuderende går og roder med. Men jeg tænker nu, nu vil jeg rigtig gerne høre lidt om dig, og hvordan er du blevet interesseret i tegneseriemediet?

Ja, altså egentlig er startet med tegneserier? Jeg tror altid, jeg har lavet tegneserier, men jeg har aldrig rigtig tænkt, at det var... Eller jeg har ikke rigtig sådan tænkt: Nu laver jeg en tegneserie. Jeg har bare tegnet og lavet en historie og så er det en tegneserie, vel?

Det kan det sagtens, ja.

Altså da grafik storytelling... Altså det her er den uddannelse, hvor man laver tegneserier. Nå, jamen, jo, hvorfor ikke? Det var ikke engang sådan. Det her det noget, jeg skal. Jeg tror, det er meget flydende for mig. Jeg tror, det er meget flydende for mig. Ligesom alt muligt andet. Så det bliver også interessant for mig at høre, Hvad var det egentlig er, hvordan jeg har fundet de her ting, for jeg tror ikke, jeg går og tænker så meget over det.

Vi er lige nysgerrige på at finde ud af det.

(Griner) Ja

Så grafik storytelling, den kom ligesom hen af vejen - sådan helt af sig selv. Og hvad med altså Østasien? Har du i en del af dine tegninger; nu var vi forbi - hvad var det? - et snusket koreansk kvarter, tror jeg, du beskrev den her tegning som, som du har taget med. Hvordan har Østasien været en del af din vej ind i the animation workshop og din vej mod at blive tegneseriekunstner?

Altså siden dengang jeg var lille, så havde jeg nogle flip med nogle forskellige dele af verden. Og Kina - jeg kan huske dengang min mor, hun kom med sin lille hårs plastikhårspænde, og så stod der "Made in China" bag, og så spurgte "Hvad betyder det?" Hun sagde: "Det betyder, at den er lavet i Kina." Og så passede jeg rigtig, rigtig på

den, fordi det var jo fra Kina. Så jeg kiggede på en helt masse kinesisk kunst, meget sådan noget old-kinesisk. Altså Hokusai. Ja, det er det så Japan, men altså ting fra den tid, ikke? Og ja, også Japan og alt mulig fra Asien. Så jeg tror, det ligger lidt som et fundament, og det er jeg også meget, der jeg bruger fra. Så senere er der så kommet... Ja, det så meget japansk kultur. Jeg tager som inspiration nu, så det er... Jeg læser rigtig meget. Jeg læser rigtig, rigtig meget Murakami. Jeg er helt vild med ham og elsker, hvordan han ligesom tager John Irving som en amerikansk kultur. Og så kan man lige pludselig - så spejler han John Irving i den her helt sådan mærkelige måde, fordi så Studio Ghibli er rigtig glad for også.

Studio Ghibli som jeg havde med i min introduktion, ja.

Lige præcis! Fordi de gør noget, som er vildt interessant i - især Miyazaki, som du snakkede om, at han har - som er helt anderledes fra vestlig fortællestil. Jeg har ikke set det. Jeg har i hvert fald ikke lagt mærke til det i andre steder, men det han har i de fleste af sine film, der har han to kurver, så han har actionkurven. Og så har han forskudt den følelsesmæssige kurve, og det det synes jeg. Altså når man begynder at lave sådan nogle ting, så... De tænker bare lidt ud af boksen. Og det kan jeg rigtig godt lide.

Det lyder meget interessant, at du nævner Hokusai, og du nævner Murakami, men i min intro, der nævnte jeg Dragon Ball og Naruto, der ikke en del af din - altså du er ikke vokset op med de her masseproducerede japanske manga, så det er ikke det, der er din primære inspiration fra Japan, i virkeligheden, tegneserien. Det er mere andre andre udtryk.

Faktisk, mit forhold til det, det er lidt sjovt, fordi jeg kan huske, jeg så Naruto, dengang jeg var lille, men det hang aldrig rigtig ved. Det var mere, da min veninde som jeg, ja, jeg hang næsten ude med hende hver dag, og hun fik et flip med det her, så det var hendes refleksion af det her. Fordi for mig var det ikke så spændende, selve tv-serien, men det, hun lavede, var spændende, så jeg ved ikke. Måske er der et eller andet med ting, der bliver reflekteret rigtig mange gange. At jeg synes det er spændende.

Så du blev især inspireret af Naruto gennem hendes fanart, eller hvad man skal kalde det for?

Ja lige præcis! Så hun eller hun lavede mad til tegneserier, som jeg synes var fantastiske. Men jeg læste ikke rigtigt den originale.

Du nøjedes med hele fanuniverset omkring det via din veninde.

Ja, lige præcis.

Så den her tegning, som du er rigtig fint beskrev i starten - og jeg vil sige i øvrigt - hvor kan man finde, i det hele taget hvis man efter denne her den er udsendt for får lyst til at se noget det, Du laver. Hvor kan man finde dig henne så at sige?

Ja, jeg er på Instragram. @Thitbitsch. Det er lige ud af landevejen,

Og der ville man jo bl.a. også kunne finde den her illustration, som du startede med at beskrive.

Lige præcis.

Og nu har lytterne en nogenlunde fornemmelse af, hvad det er, man ser. Men kan du sige noget mere om netop altså hele det her med Østasien og dine tanker? Udover jeg kan se, der er nogen asiatiske tegn et sted soom netop også hensatte mig i den her stemning. Men hvad er det ellers for dig i det her udtryk, som på en eller anden måde resonnerer med noget fra Japan, Korea, Kina - hvem ved?

Godt spørgsmål! Den inspiration, som jeg har taget fra det her, det er hovedsageligt japansk. Jeg er mest i Japan lige for tiden. Så det er to ting: Det er både Cowboy Bebop, som har den... Altså også igen; hvordan man fortæller en historie, ikke? Jeg er ikke så vild med selve plottene, men jeg synes, den måde historien er fortalt på. I første afsnit, tror jeg, der er den måde, de beskriver tid på. Der er et cigaretskod, der brænder ned. Det er så poetisk! Altså hele vejen igennem den serie! Det er bare poesi. Så smukt.

Kan du lige sætte to ord mere på Cowboy Bebop. Hvad er det for en serie?

Ja, det er en anime. Ja, den handler om om cowboys in space. Lidt fjollet, men altså virkelig en smuk serie. Der er det her klassiske - det her vi skal bounty hunte og fange nogle bad guys, ikke? Musikken er også fantastisk. Så den måde det bliver formidlet på, er bare virkelig sådan... Ja, jeg ved ikke. Det giver en helt speciel stemning.

Og altså denne her fornemmelse af tid, og de to forskudte kurver, du også nævnte, i forbindes med Studio Ghibli. Nu ser vi ikke på en i med animation eller en helt på en hel tegneserie, vi ser på en illustration, så det er selvfølgelig lidt svært at tale og at arbejde med tid. Men er der alligevel noget der i dit værk her, som har nogen af de her ting her?

Ja helt sikkert! Jeg tænkte meget på The Tale of Genji, da jeg lavede den her også. Og det er jo noget af det aller ældste, der er skrevet i Japan - det er den her rigmandskvinde. Og der er en historie i den om hvordan - åh, nu lige se, det er lang tid siden jeg har læst det - men i hvert fald. Det er noget med, at der er en kvinde, hvis mand har en elsker. Og så hun har egentlig ikke lyst til at gøre noget ved den her kvinde men natten, så fordi hun er så jaloux, så er der ligesom et plan af hende, eller hun bliver til et spøgelse. Hendes sjæl forlader hende på en anden måde, og så dræber hun den her kvinde. Og det er igen, hvad du siger. Altså hvordan man eksisterer på to planer. Jeg tror, det er noget, jeg tænker meget på lige for tiden. Hvordan man kan eksistere på flere planer på samme tid, fordi det bliver man nødt til at kunne. Man tænker ikke over det til hverdag, men for at have det godt, tror jeg, man bliver nødt til det.

Men også altså... Det her det er jo et tragisk tilfælde, kan man sige. Så det på en anden måde ham her gutte, der står i det her snuskede kvarter. Ham her gutten der står i det snuskede kvarter og det er sent, og han står med en smøg og jeg tror, der er sgu noget selvmedlidenhed. Jeg tror, det er et langdistanceforhold, der ikke går helt vildt godt. Hvad jeg også selv har erfaringer med, og det er også det, sangen handler om. Det er et cover for "Hawaiian noises" som har lavet den her single, der hedder "Wait". Så man kan endda - man kan lytte til den.

Og jeg tænker vi skal lytte til den her sang her. (sangen spiller)

Det kunne rigtig interessant at høre om, hvordan hun på alle mulige måder, men hvor ideen i virkeligheden ikke er så meget æstetikken og universet, der sætter resonanser i

gang, der sætter tanker i gang for dig, men alt muligt andet. Har du også taget nogle andre tegninger med, som vi måske kunne kaste et blik på og bare få en snak om hvad? Altså hvis du også bare lige ved starte ligesom før med bare helt overordnet og tage lytteren med i, hvad det er vi ser. Og det bliver ikke helt nemt, tænker jeg, at beskrive den her tegning. Men god fornøjelse.

Ikke alle har det så fra mit bachelorprojekt, der kommer til at handle om Alexander Dumas og hans forhold til hans far, som var den helt store franske krigs general, rigtig højt rangerende. Men han var også han kom - hans baggrund er slave i Haiti og kom ligesom ud af det, og det er sådan lidt en ny måde at lave... Det ved jeg ikke... En tegneserieside for mig. Jeg behandler ligesom tegneseriesiden som et billede. Men altså, det er jo... Det er ikke nyt, fordi det de har gjort det rigtig meget i - Hvad er det, der hedder det lange krigs tæppe? Det franske, hvor der er en hel krig på, og der er ikke nogen frames eller, ja, paneler. Det er bare et helt billede, så den her scene, den handler ligesom om ham her faren, som har fået... Han vil virkelig gerne skrive den her bog om, hvor stor hans far var. Så han ender med at svigte sin egen søn, fordi han ikke har tid til sin søn, idet at han skal skrive den store bog. Så det er den her lille dreng, der finder en sommerfugl. Og så er der faren, der er begravet en hel masse bøger, og så siger den lille dreng: "Look Dad!" og så er der en sommerfugl på et blad. Og så siger han: "Do not disturb me!" Og så kvaser han sommerfuglen med med sin kæmpestore bog. Meget symbolsk.

Og vi er her. Vi sidder og ser på én tegning. Det er jo værd at holde fast i netop, som du siger. Der er jo alle mulige forskellige former for historiske og nutidige eksperimenter med det sekventielle. Altså det her med, det er det, der fortsætter og integrere det i en lang billedrulle, kunne man sige. Men her har du ligesom prøvet at skabe et helt sekventiel forløb i, ja, i én tegning, faktisk.

Ja, lige præcis.

Og hvor er Østasien henne i det?

I det her, der er det jo... Det er jo igen. Jeg tror, jeg tager rigtig meget min inspiration helt fra Oldtiden. Men det er også meget penselstrøgene her. Altså det nok lidt en medieting, tror jeg også lidt. Men også lidt den måde... Altså det er jo ikke så meget

inde i boksen, kan man sige. Men det er også sjovt med manga og manhwa. Altså fordi det... På en anden måde er der rigtig mange regler, men så har de her regler, det er det, der gør det så solidt. Og så er de alligevel et eller andet... Der er alligevel et eller andet element altid -a ltså hvis alle skal være interesserede i det - som er helt off. Ellers som man ikke ligesom tænker over. Men ja, for den her det faktisk en kinesiske kunstner, som jeg har været inspireret af til at lave den her stil. Og ja... Det er igen rigtig lang tid siden og ligger deromme.

Det måske heller ikke supervigtigt lige præcis hvem det er, men det er mere det her med, at der er nogle ting, der ligger og bobler, og så bliver til noget. Men, men også interessant at høre, hvordan netop du siger det her med bestemte måder at lave regler på og så bagefter at bryde dem eller det kæmpe, kæmpe rubler, der åbner sig inden for boksen af regler. At det også er sådan noget, der rumsterer for dig - udover det så også er en konkret kinesiske kinesiske kunstner. Lad os lige hurtigt tage den sidste her du har taget med. Det er ikke sort og hvid, der er farver på, og det er et mere på den måde mere roligt udtryk i hvert fald end denn forrige, hvor netop jeg havde også fornemmelsen af at blive kastet ind i en turbine i alt muligt, der skete. Her, der er lidt mere ro på.

Ja, der sidder en lille indonesisk gud, der sidder i et meget gråt paradys, og guden har ligesom en hel masse farver på sig og har en kæmpe stor krone, der omkranser hovedet, som ser meget tung ud, og kroppen er meget lille. Men hovedet er meget stort. Og så er der ligesom det her indonesiske palads ude i den her jungle, som er baggrunden. Og det var egentlig, det var et billede, som jeg lavede, fordi at jeg følte, at jeg ikke rigtig kunne nyde min omverden, fordi jeg var tynget af alle de her tanker. Og den er også inspireret af "Bambusprinsessen", som er en Studio Ghibli film.

Vi er tilbage til Studie Ghibli. Der kommer altså meget godt fra Studie Ghibli.

Ja det gør der virkelig! Men ligesom denne her måde... Eller det ved jeg ikke. Ja, jeg synes, igen: meget, meget solidt. Men igen så snakker om nogle ting, der er lidt mærkelige. Du vil sikkert ikke tænke på det her, før jeg fortæller dig, hvad det er, jeg ser her.

Jeg vr jo hensat i et eventyrligt univers, hvor jeg for mig selv digtede videre på, hvor vi var henne ud fra den her beskrivelse du kom med om universet og kom også til at tænke på forskellige sin tegneserier, hvor man drager ud i fjerne verdener og Corto Maltese og andre, hvor der også pludselig kan åbne sig sådan nogle universer foran en. Så det er nogle helt andre tanker, det sat i gang for mig, men sådan er det jo altid.

Ja, ja, men det er helt sikkert også en del af det. Altså det her med, at hele tiden er nye øjeblikke rundt om én, som man bare misser ud på, fordi man sidder om alt det her, ikke? Men ja, den er også inspireret af "Bambusprinsessen", fordi... Ja, så det de her oldgamle fortællinger, som snakker om nogle ting, som vi ligesom ikke snakker om længere i dag. Altså "Bambusprinsessen", jeg så den lige i går, den handler om den her måneprinsesse, som kommer ned, og så er der en bambusskærer - ja, det er hans arbejde - og så skærer han den her bambusstok ned. Og så ligger der en lille prinsesse, en lillebitte prinsesse, og så tager han den med hjem til konen. Og når kunden får den i hænderne, så bliver det til en lille baby, og babyen vokser som et bambusskud, og han bliver ved med at finde underlige ting i det der bambus, og han finder guld og alt muligt. Så han er sådan "nå, men vi må hellere lave hende til en stor nobel prinsesse, for hun er jo tydeligt sendt fra Buddha". Og nu spoiler jeg den altså...

Spoil løs! Det nogle år siden, at den udkom, så det går nok.

Ja, det er rigtigt. Men så lever hun det her liv i det her mega luksuriøse. Og der kommer en hel masse på et tidspunkt også, der vil gifte sig med hende, men de er meget... Altså de er alle sammen på en anden måde bundet i den her verden, kan man sige. Man har en fornemmelse af, at du ved, at månen det er døden på en eller anden måde. Om man er ateist, om man er buddhist eller hvilken isme man har lyst til at følge, så er vi jo enige. Altså man skal dø på et eller andet tidspunkt. Og vi bliver genbrugt. Altså selv hvis du er ateist, så... Du bliver jo recyclet i det kæmpestore økosystem, så altså den snakker ligesom om, hvordan man... Altså døden, man bliver taget ud af det her og så kan man ikke relatere til den her verden, men så kommer, hun ind i den igen. Fordi hun skal lære at føle, hun bliver inkarnerede igen. Og så føler hun al den her smerte. Ja, jeg synes, at Japan og Asien i det hele taget er rigtig, rigtig gode til at snakke om den smerte, som er forbundet med livet. Ja, det er jo det, jeg ville sige.

Det synes jeg er en enorm fin slutning på tre eksempler på, hvor jeg føler virkelig, vi kommer meget tæt på, hvordan dit liv og dit arbejdet fletter sig sammen. Og for hvor Østasien, og Japan ikke mindst, er henne i hele det. Før vi to forsvinder, for tiden den er jo altså simpelthen fløjet her. Men før vi to forsvinder, så kan du ligesom sige, hvad giver tegneserie i Østasien til dit liv? Ja, altså det er jo et fuldstændig håbløst og umuligt spørgsmål at svare på. Men ikke desto mindre, tag det lige hvorhen du har lyst.

Ja, ja, altså, det giver mig rigtig, rigtig meget inspiration til mine egne ting. For det første, men det giver os... Jamen, det giver jo nogle, altså, nogle perspektiver på livet, og det giver empati. Det er jo det, der er det fede ved kunst, kan man sige det? Det er jo derfor, at man er in the game eller at jeg er in the game i hvert fald. Det er en rigtig god grund til det. Så jeg synes altid, det er positivt. Lige meget hvor... Ja, det er en ret generel ting ikke? Altså at vi ligesom kan relatere til hinanden, og det har vi brug for. Det har vi rigtig, rigtig meget brug for nu om dage, hvor alting er så egobaseret.

Til allersidst kan du komme med et par anbefalinger? Er der nogle tegneserier, animationer eller andet, som måske også taler ind i nogle af de mere eksistentielle temaer, du sluttede med? Er der eller andet, hvor du vil sige skynd jer ud og læs eller se denne her serie her?

Jo, "Bambusprinsessen", den Studio Ghibli film der, den skal helt sikkert ses. Den skal helt sikkert ses, og den skal ses mange gange, fordi det er en af de her ting, som man ser den første gang, og man tænker: "Den var da meget flot." Og man keder sig også, når man ser den. Og det er også en del af det. (Griner)

Der er lidt smøg på bagsædet af en bil i det også, på en eller anden måde. (De griner) Og som vi også har talt om undervejs, altså man kan finde dig, allerede, nogen af dine illustrationer og tegninger. Men hvad med tegneserier? Kan du love et eller andet ude i fremtiden hvor man kan støde på dig som tegneserie kunstner?

Ja, lige præcis. Jeg har gang i det her batchelorprojekt om Alexander Dumas. Den franske forfatter, der har lavet Greven af Monte Christo og De tre musketerer og alle de her og hans forhold til hans far, fordi jeg vil gerne - igen nu snakkede vi om empati - jeg vil gerne have, at folk ligesom ved, hvor hvor han kommer ud af, og at alle de her historier ligesom kommer fra, den har sådan helt egen superhelte-agtige haitianske

ekssklave. Og det er det, der bliver en serie. Det første bind, det får jeg lavet færdig her til januar, og så må vi se, hvornår det kommer ud på hylderne.

Jeg kan i hvert fald varmt anbefale lytterne og glæde sig til at se det første bid og forhåbentlig også flere. Det var KoreaKontoret; i dag havde jeg besøg af Thit Ringbøl Bitsch, der er tegneserieskaber, og hvem ved måske drømmer om at tilbringe nogle timer på bagsædet af en bil med en smøg i hånden, inspireret af, ja...

Programmet, det er produceret af Nationalmuseet for Radio Loud. Du kan finde hele sagen på vorestid.dk. Eller hvor du normalt finder din postcast. Mit navn er Martin Petersen. På genhør.